

O labuti

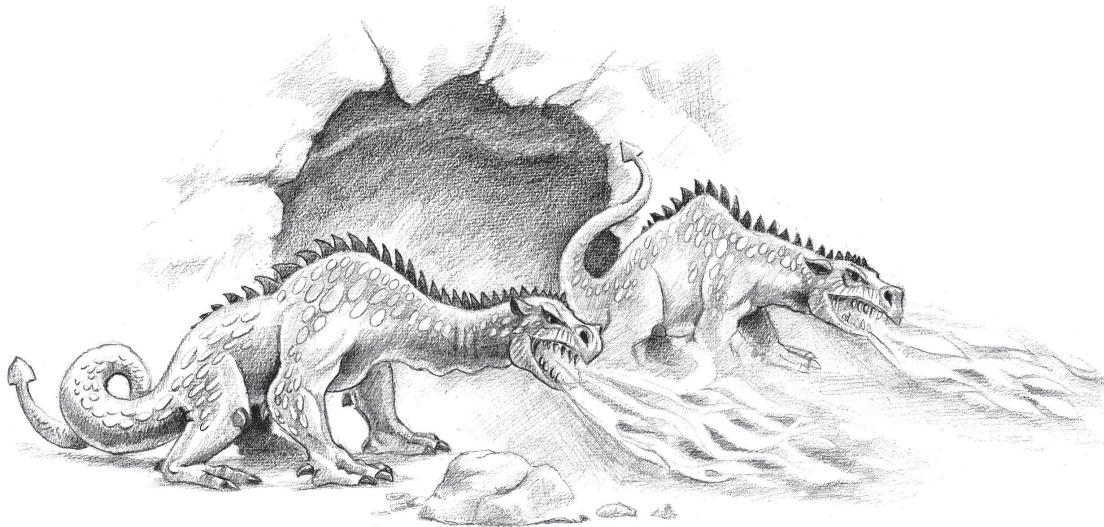
V jednej krajine vládol kráľ, ktorý mal veľmi pekného a dobrého syna. Nadovšetko ho miloval, no čím viac ho mal rád, tým viac ho neznášala kráľovná, princova macocha. Nemala síce vlastné deti, kvôli ktorým by mu jeho obľúbenosť u kráľa závidela, nenávidela ho iba preto, lebo chcela vládnuť sama. Jedinou prekážkou bol mladý následník, ktorému chcel otec v krátkom čase odovzdať žezlo. Macocha to za nijakú cenu nechcela pripustiť. Dobre vedela, že by jej tu nepomohla ani lešť, ani akákoľvek chytrosť, vďaka ktorým dosiahla u kráľa veľa ústupkov a výhod. Hľadala teda pomoc v oveľa hrozivejšom prostriedku, keďže jej čierne srdce bolo schopné všetkého. Niekoľko míľ od hlavného mesta v hlbokom lese bývala stará čarodejnica, ktorá bola široko-dáľeko známa temnými čarami. Kráľovná sa k nej v prestrojení vydala.

Vchod do jaskyne, v ktorej čarodejnica bývala, strážili dva draky. Len čo kráľovnú zazreli, hneď na ňu z tlám a z očí chrlili oheň, no ona sa ich nezľakla a silným hlasom volala na starenu. O malú chvíľu z jaskyne vyšla babizňa a za ňou dve mačky, dve sovy a množstvo podivných netvorov. „Čo si želaš, kráľovná?“ spýtala sa čarodejnica.

Kráľovná sa začudovala, že ju babizňa aj v prestrojení spoznala, a odpovedala: „Veľa som o tebe a o tvojom umení počula, preto by som ťa rada poprosila o pomoc vo veci, na ktorej mi nesmierne záleží a za ktorú sa ti kráľovsky odmením.“

„Spravím, čo bude v mojich silách,“ ubezpečila ju babizňa a už sa nemohla dočkať sľúbenej odmeny.

„Dopočula som sa,“ pokračovala kráľovná, „že poznáš aj tie najtajnejšie tajomstvá, a tak zrejme vieš, že mám nevlastného syna neobyčajnej krásy, ktorého hrozne nenávidím a rada by som sa ho zbavila, lebo mi prekáža na ceste k trónu. Ak ho premeníš na akékoľvek zviera a vyženieš z dvora, dám ti, čo len budeš chcieť.“

„To je veľmi náročná úloha,“ odvetila po dlhom premýšľaní čarodejnica, „ale pokúsim sa o to. Zajtra napoludnie prídem na dvor.“

Kráľovnú jej slová potešili a vrátila sa na zámok. Čarodejnica, vďaka kúzlu neviditeľná, na druhý deň napoludnie prišla ku kráľovnej, ktorá netrpezlivo čakala vo svojej komnate. Babizňa sa opierala o hadovito stočenú palicu a prehovorila: „Na kúzlo potrebujem zopár princových vlasov.“

„To nebude jednoduché,“ dumala kráľovná, prechádzajúc sa po komnate. Nato sa vybrala do záhrady, kde sa princ zvyčajne napoludnie zdržiaval. Práve pod stromom zaspal. Len čo ho kráľovná zbadala, potešila sa, že sa k jeho vlasom dostane tak skoro a tak ľahko. Hneď sa rozbehla za starenou, ktorá bez meškania spiacemu princovi ostrými nožničkami opatrne odstrihla niekoľko vlasov.

Princ bol taký krásny, že ho aj chladnému srdcu čarodejnice prišlo ľúto. Zaumienila si, že ho nezačaruje

naveky, ako jej kráľovná prikázala. Keď opäť prišla do zámku, zavrela sa v jednej miestnosti a pustila sa do temných čarov. Princ medzitým pokojne spal. Zdalo sa mu, že sa k nemu blíži škaredá starena, dotýka sa ho čiernou palicou a vraví: „Premeň sa na krásnu bielu labuť, ibaže s ľudskými citmi. Tvoj spev bude taký ľúbezný, že ten, kto ťa začuje, razom si ťa zamiluje. Ak aj vo vtáčej podobe získaš srdce najkrajšej princeznej, ktorá ti dá prednosť pred mocným princom a vezme si ťa za muža, budeš vyslobodený. A tá, ktorá na teba zosnovala túto kliatbu, sa v tej chvíli premení na odporného pavúka.“

Vydesený týmto krutým snom si princ pretrel oči, aby precitol zo spánku. Keď sa však prebudil, nesmierne sa vyľakal – zistil, že ako labuť pláva po jazere. Spustil taký bolestný spev, až sa k jazeru zbehol celý zámok. Prišiel aj sám kráľ a skormútený načúval tklivej melódii. Úbohý otec netušil, že je to jeho vlastný milovaný syn.

Zakliaty princ sa rozlúčil s rodným krajom a plával ďalej. Nevedel, kam má ísť, ale doma v tej podobe nechcel zostať. Kráľ zanedlho začal svojho syna hľadať, ale márne. Nikde ho nenašli. V celom kráľovstve zavládol hlboký žiaľ. Kráľ sa napokon sám vybral za starou čarodejnicou, či nevie, kam sa jeho syn podel. Povedala mu, že princ sa premenil na labuť, ale zamlčala, že kliatbu naňho uva-

lila kráľovná a ona ju vykonala. Kráľ nariekal a rozhodol sa držať smútok, kým jeho syna niekto nevyslobodí.

Ten medzitým plával stále ďalej a ďalej, až sa dostal do veľkej rieky, kde videl nesmierne množstvo vtákov, ktoré si rozprávali, kde boli a čo videli. Tu si spomenul, ako mu starena povedala, že ak nájde najkrajšiu princeznú, ktorá sa doňho zamiluje a vezme si ho za muža, kliatba sa zruší. Rozhodol sa, že tú devu nájde.

Pripojil sa k ostatným vtákom a vypytoval sa ich, či niektorý z nich o takej princeznej niečo nepočul. Ani jeden mu však nevedel poradiť. Poznali síce krásne princezné, no nijaká z nich nemohla byť označená za najkrajšiu na svete. Plával teda ďalej, až priplával k moru, nad ktorým lietalo množstvo lastovičiek. Spýtal sa jednej, či takú pannu nepozná.

„Počula som o jednej dievčine,“ zaštebotala lastovička, „ktorá je vraj najkrajšia na svete, ale neviem, kde žije.“

„Ja ti to poviem, a ak chceš, aj ťa k nej zavediem,“ zahrkútal divý holub, ktorý začul ich posledné slová. „Ja tú krásnu princeznú poznám, občas u nej prebývam a vždy od nej dostanem to najlepšie jedlo. Poď, ukážem ti k nej cestu.“

Labuť sa pri zvesti o panne, ktorá by ju mohla vyslobodiť, nesmierne zaradovala. Holúbok sa vzniesol

do povetria a s labuťou odleteli do diaľav. Leteli dlho, kým zazreli zem, kde tá krásna princezná žila so svojím otcom.

Jedného dňa zrána holúbok zbadal kráľovský zámok a radostne zamával krídlami. „Tu je to! Tam v tej záhrade je rybník, kde sa zdržiava vodné vtáctvo, a na týchto krásnych stromoch zasa poletujeme my. Princezná sem prichádza každé popoludnie a v belostných rukách nám prináša hojnosť potravy. Zleťme do záhrady a počkajme na ňu!“

Ako povedal, tak aj urobili. Keď kráľovská labuť dosadla na hladinu krištáľového rybníka, začala spievať. Kráľovská dcéra menom Lada sa práve pozerala z okna. „Aký je to len dojemný a bolestný spev!“ vzdychla. „Ktože to tak prenádherne nôti?“

Tu priletel holúbok a zasnenej panne zahrkútal na pleci.

„Pozrimeže, kde si sa tu zasa vzal? Chceš jesť?“ Podávala mu jedlo, ale holub odletel a vábil princeznú za sebou do záhrady, až ju priviedol k rybníku. „Ach, to je prekrásna labuť!“ vykrikla princezná, rozbehla sa k nej a podávala jej sladké zrná. Princ užasol nad pôvabom tej dievčiny a cítil, ako mu srdce aj pod snehobielym perím bije ako zvon.

„Spievaj, spanilá labuť, nože ešte raz zaspievaj!“ prosila Lada.

Labuť sa nedala dlho prehovárať. S pohľadom upretým na princeznú začala tak ľúbezne spievať, že dievčine od dojatia až srdce zvieralo. Nemohla uveriť, že ten hlas bol vtáčí. Prišiel aj sám kráľ a takisto nad tým krásnym spevom krútil hlavou. Od toho dňa princezná najradšej sedela pri rybníku a bavila sa s labuťou. Tá odvtedy spievala iba jej a len jej dovolila, aby ju hladkala. Keď vyšla z vody, ležala princeznej pri nohách či v lone a červeným zobákom nežne bozkávala jej biele ruky a ružové líca. Lada si vtedy priala, aby nebola iba labuťou.

Princ žil na krásnom ostrove uprostred rybníka už dlhý čas, keď tu jedného dňa prišla princezná k jazeru, kľakla si a začala nariekať. „Spievaj, drahá labuť, spievaj, aby si tú bolesť z môjho srdca vyhnala! Ach, len si pomysli, mám si vziať princa, ktorého nemôžem milovať!“

V tom okamihu sa zakliaty princ veľmi zľakol a klesol princeznej k nohám, akoby bol mŕtvy. Po chvíli sa spamätal a clivo vyspieval svoj bôľ. Zanedlho za Ladou prišiel jej ženích, krásny a bohatý princ. Len čo ho labuť uvidela, začala vydávať také zvláštne a prenikavé zvuky, až si princ musel zapchať uši a utiecť. Lada sa jej srdečne poďakovala.

